

YENİ SAYFA
SAYI-1

PROF. DR. NECMETTİN ERBAKAN MTAL YAYIN ORGANI

Sahibi
Okul Müdürü
TAHİR GÜLBAĞ

Genel Yayın Yönetmeni
ADNAN BAĞIŞ

Editör
NURAN AY

Redaktör
M. MERT DEVRİM JİR YARDIMCI

Rehber Öğretmen
NİHAT SAĞLAM

Yayın Kurulu
AYŞEGÜL BALCI ASMA
NURAN AY
İSMAİL İŞCAN
EMRAH BATTAL
SEYİTHAN ARIĞ
HASAN ASLAN
SULTAN KAVUŞ EPİKMAN
DUYGU HARMAN
BARAN ŞİMŞEK
FIRAT AL
ABDUSSAMET ÖZDEMİR

Kapak Tasarım
NİHAT SAĞLAM

Dergide yayımlanan yazıların hukuki sorumlulukları yazı sahibine aittir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
MÜDÜRDEN.....	3
EDİTÖRDEN.....	4
CUMHURİYETİN YÜZÜNCÜ YILINDA MEHMET AKİF'E SESLENİŞ.....	5
GÖKYÜZÜNE SERİLMİŞ YILDIZLAR (ŞİİR).....	7
YUNUS'UN GÖZYAŞLARI.....	8
İKİ AŞIK (ŞİİR).....	10
MODA VE TASARIMIN KISA SERÜVENİ.....	11
UZUN BİR GECE: (ŞEB-İ YELDÂ).....	16
GİT (ŞİİR).....	19
RÖPORTAJ.....	20
ZAMANDAN KOPUŞ-ASTRAL YOLCULUK.....	22
BİRİ GELİR (ŞİİR).....	25
ÇILGINLAR KULÜBÜ.....	26
AŞKIN MELODİ, KALBİMDE BİR RİTİM (ŞİİR).....	28
ÖĞRETMENLİK.....	29
BİR YAZAR BİR ESER.....	30
SYILARIN İZİNDE ADLI KİTABIN KAHRAMANINA MEKTUP.....	32
CUMHURİYET VE KADIN HAKLARI.....	33
ÇİNGENEM (ŞİİR).....	35
KAYNAKÇA.....	38

MÜDÜRDEN

Değerli Okurumuz,

Bizler, Prof. Dr. Necmettin Erbakan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olarak, eğitimde fark yaratan yöntem ve projelerimizle öğrencilerimizi geleceğe hazırlamanın gururunu yaşıyoruz. Bu vesileyle, okulumuzun son dönemde gerçekleştirdiği başarılar ve yenilikler hakkında siz değerli okuyucularımızı bilgilendirmek istiyoruz.

Eğitim metodolojimizde öğrencilerimizin sadece akademik olarak değil, sosyal ve kültürel anlamda da gelişimlerine büyük önem veriyoruz. Bu doğrultuda, çeşitli sosyal sorumluluk projeleri ve kültürel etkinlikler düzenleyerek öğrencilerimizin empati kurma yeteneklerini ve sosyal bilinçlerini geliştirmeyi hedefliyoruz. Bu çalışmalarımız, öğrencilerimizin toplumsal sorunlara duyarlı bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunmakta ve onlara çevrelerine karşı sorumluluk alma bilincini aşılacaktır.

Eğitimi sadece derslerden ibaret görmeyip, öğrencilerimizin bütünsel gelişimine katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Öğrencilerimizin akademik başarılarının yanı sıra, sosyal ve kültürel anlamda da donanımlı bireyler olarak yetişmeleri için çalışıyoruz. Bu yolda bizlere destek olan tüm öğretmenlerimize, velilerimize ve teşekkür ederiz. Geleceğin teminatı olan gençlerimizi en iyi şekilde yetiştirmek için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Saygılarımla.

Tahir GÜLBAĞ

EDİTÖRDEN

Okul gazetemizin bu sayısıyla birlikte, siz değerli okurlarımızı dolu dolu bir içerikle selamlıyoruz. Okulumuzun duvarları arasında yaşananları, başarıları, yenilikleri ve unutulmaz anları sizlere ulaştırmak için çaba sarf ettik. Okulumuzun dinamik atmosferini sayfalarımıza taşıyarak, hep birlikte bir topluluk ruhu oluşturmanın peşindeyiz.

Bu sayımızda öğrencilerimiz ve öğretmenlerimizin kıymetli çalışmalarına yer verdik. Okulumuzda yapılan çalışmalar, sanat ve edebiyat kulüplerimizin düzenlediği etkinlikler... Hepsi ve daha fazlası, okulumuzun ne kadar renkli ve canlı bir yer olduğunun kanıtlarıdır. Arkadaşlarımızın yaratıcılıklarına ve düşüncelerine tanık olmak, onları daha yakından tanıma fırsatı sunmaktadır.

Okul dergisi olarak, bizler bir köprü görevi görüyoruz; öğrenciler, öğretmenler ve okul yönetimi arasında dergimiz haber vermekle kalmıyor, aynı zamanda okulumuzun fikir alışverişinde bulunduğu bir platform olma işlevini de üstlenecektir. Sizlerden gelen geri bildirimler, öneriler ve katkılar, dergimizin kalitesini ve içeriğini daha da zenginleştirecektir. Bu yüzden, düşüncelerinizi bizimle paylaşmaktan çekinmeyin. Hep birlikte daha güzel, daha başarılı, daha eğlenceli bir okul dergisi yaratmanın peşindeyiz. Bu yolculukta bizimle birlikte olduğunuz için teşekkür eder, keyifli okumalar dileriz.

Nuran AY

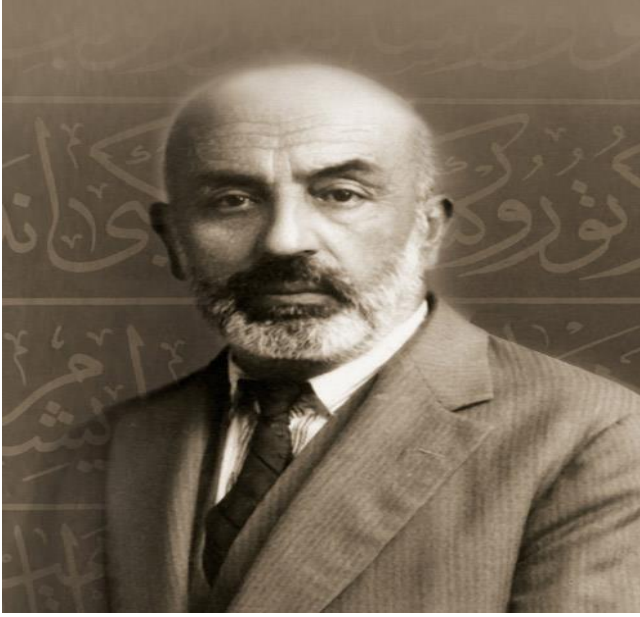
CUMHURİYETİN YÜZÜNCÜ YILINDA MEHMET AKİF'E SESLENİŞ

“Eşin var, aşıyanın var, baharın var ki beklerdin

Kıyametler koparmak neydi ey bülbül, neydi derdin.”

MISRALARIN SAHİBİNE

Eşimiz de vardı aşıyanımız da vardı hatta baharımızda vardı. Sonra bir zaman geldi ki düşmanlar eşimizin canına kast etmek, aşıyanımızı dağıtmak ve baharımızı soldurtmak istediler. Sen ki kalbi çürümüş bir çağın ortasında bir ulu Mehmet Akif'sin; sen ki o ışığın, o

merhametin ile tüm kalpleri yumuşatan kişisin. Kurtuluş Savaşı zamanında orda olmamana rağmen kan döken askerlere verdiğin umut ile tanınan ışıksın. Dağılmakta olan millete destanlar yazan ve yazdıransın. O savaşta gecesini gündüzüne katan, bu vatan için elinden gelen her şeyi yapan o askerler ve o insanlar ağlayarak eşini, dostunu ve çocuklarını bekleyen o analar, babalar, bebeler... Hiç kimsenin gözyaşının

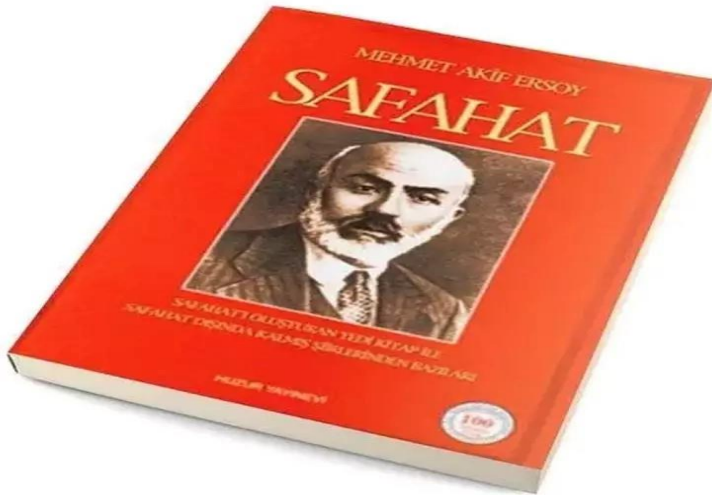
kurumadığı hasretle geçen o yıllar. Aç, susuz anasını, babasını bekleyen o zararsız küçük ellerin sahibi olan o bebeler, o çocuklar. Savaşta hayatını kaybedenler, yetim, öksüz kalanlar. Rabbimize açılan o eller, dilimizden dökülen o güzel dualar... O sesler, o çığlıklar ve o feryatlar

içinde bizim için umut dolu yüreğinle yol gösterici oldun. Mehmet Akif'imizsin bizim.

“Ya rab! Bu uğursuz gecenin yok mu sabahı

Mahşerde midir yoksa mazlumların felahı”

Diyerek şehitlerimizi uğurlarken; şunu unutmuyoruz ki şehitler ölü değildiler ve şehitler ölmez. Ne mutlu ki güçlü bir

kalemin, vicdan dolu bir kalbin vardı. Ondan ötürü asker ve şehitlerimize o kutlu ezgiyi yazdın. Kendini sevdiren, seven, sevilen sevgi dolu bir kişilik oldun. Yazdığın marşı duyduğumuzda ve her o ay-yıldızı gördüğümüzde aklımıza gelen öncü kişilerden biri de sensin. Evet, savaşa fiilen katılmamışsın belki ama yazdığın sözler senin savaşa kaleminle katıldığının göstergesidir. Savaşa bedenle katılmamış olabilirsin ama ruhen hep ordaydın.

Sen *“Ben sanatın ne olduğunu bilmem çünkü ben sanatkâr değilim”* desen de; sen bizim için en büyük sanatkârsın. Sen o büyük sanatını topluma adanmışsın herkesin severek okuduğu eserlerin sahibisin, marşımızı yazan kişisin. Keşke, o dönemde seni tanıyıp görseydim ama kekelerin bir anlamı yok biliyorum. O dönemlerde yanın da olmak eserlerine katkımın olmasını isterdim. Ben de sanattan anlamam ama şiirler yazarım kendimce. Şiir yazmanın ruhumu ve bedenimi rahatlattığını hissetmekteyim.

Sen, şiirlerinle yolumuzu aydınlatan ve bizim aydınlık yarınlara adım atmamızı sağlayan bir şairsin. Sana veda ederken şunu söylemek isterim: Sen vatanını, milletini seven birisin, Savaşta askerlerimizin yanında olmadığın için üzülme çünkü sen ruhen hep onların ve bizim yanımızdasın. Seni asla ve asla unutmayacağız.

ESRA AKÇİL – 12/B

Gökyüzüne serilmiş yıldızlar

Bulutlar arasında kaybolan yıldızlar gibi,
Gözlerimde yankılanan özlemler dolar içim.
Uykusuz gecelerde adını fısıldar rüzgar,
Hasretinle sarar her anı, her anı özlemler
özerim.

Gökyüzüne serilmiş yıldızlar anlatır
hikayemizi,
Sensiz geçen günler, bir özlem masalına
dönüşür.
Dudaklarımda hep senin adın, yankılanan
bir şarkı,
Gel desem, gökyüzüne yazılan
özlemlerimizle buluşuruz.

Gözlerin uzaklarda, yıldızlara benzer
parlıyor,
Özlem içimde bir kuş gibi kanat çırpıyor
durur.
Hasretin resminde kaybolan zamanın
ardında,
Sensiz geçen her an, özlemlerle dolu bir şiire
dönüşür.

Yakub Efe Toy

YUNUS'UN GÖZYAŞLARI

Bir şiir ne anlatır bize ya da aslında biz anlamak istediğimizi mi anlıyoruz, bir şiirden. Şair bize ne söylüyor, bizim zihnimize ne var, şairin söyledikleri ile bizim anladığımız örtüşüyor mu? Ya da şair aslında bir şey söylemedi de biz mi abartıyoruz bazı şeyleri. Şiir abartmak mıdır zaten, yoksa bir ruh halinin o anki yansıması mı sadece? Her şiir özeldir ve bununla birlikte her şair de özeldir. Türk şiirinde çığır açmış ve söylemi yüzyılları aşmış günümüzde son yankısını yapmış Yunus Emre bir şiirinde:

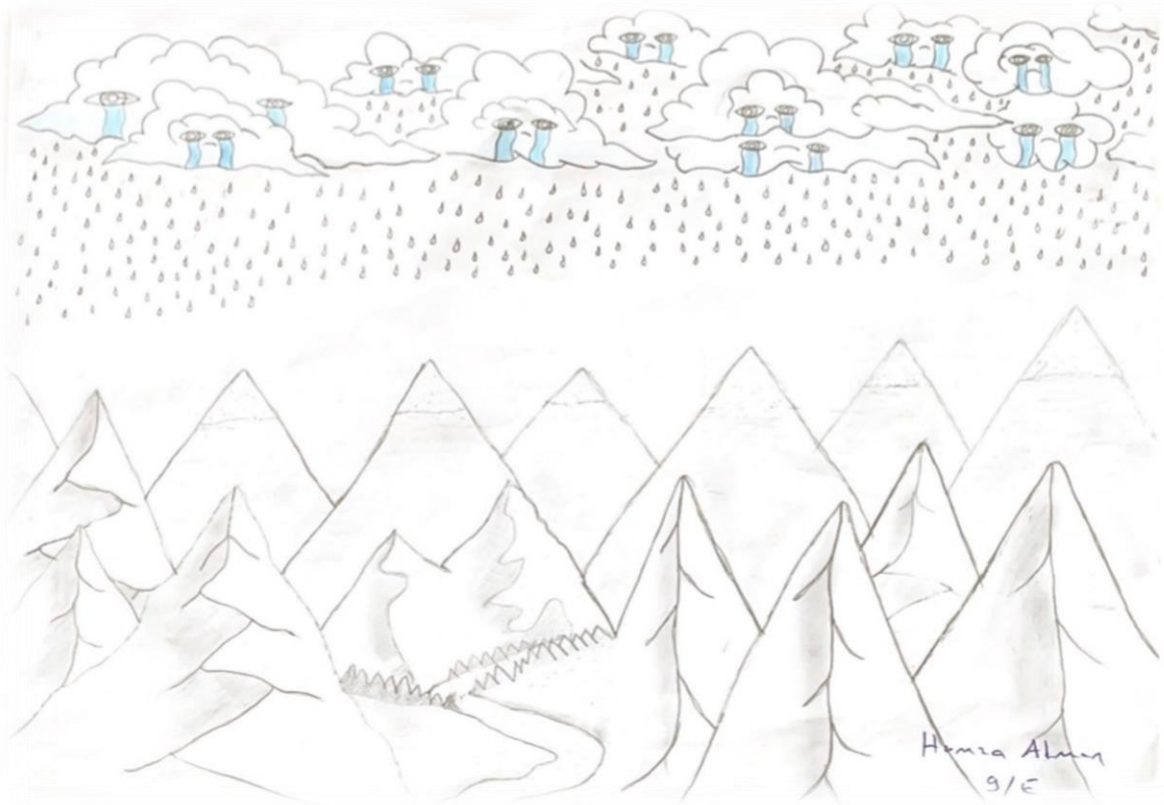
*Taşkın yine deli gönül
Sular gibi çağlar mısın
Aktın yine kanlı yaşam
Yollarımı bağlar mısın*

*Karlı dağların başında
Salkım salkım olan bulut
Saçın çözüp benim için
Yaşın yaşın ağlar mısın*

Söylemiyle yüzyılları aşmış günümüze gelmiştir. Şiirde şair; aşkını, özlemini anlatmış en basit haliyle. Şiir aslında yedi kıtadır, sekiz heceli, nazım birimi dörtlük ve nazım türü ilahidir. İlahi, Allah aşkını konu alan şiirlerdir. Allah gayb âleminde ve bilinemez ancak biz kullar maddi benzetmeler kullanarak mana olan varlığa ulaşırız ki şairimiz de bunu yapmıştır.

İnsan, aşkın verdiği elemle dolar da dolar sonra gözler dalar ve aşkın kederiyle yaşlar gözden umarsızca taşar. Bu yaşlar aktıkça artık akacak bir şey geriye kalmaz. Berrak gözyaşları bitince onun yerine ateş kırmızısı yaşlar gözden akmaya başlar. O da bitince göz kurur ve maddî âlemi göremez. Bu durum varlığın birliğine açılan bir yoldur. Şairimiz, bu durumu olduğu gibi aktarmış. Gözyaşlarını gürül gürül akan bir kanlı ırmağa benzetmiştir. Aynı zamanda bu ırmak sevgiliye ulaşacak olan yolu kapatan bir ırmaktır ki biraz da bundan ötürü şair üzümlü gözyaşlarını akıtmaktadır.

İkinci kıtada şair oldukça dikkat çekici ve ilginç benzetmeler yapmıştır. Dağ yüksektir, geçit vermez aynı zamanda dağlar yüksekliği itibariyle toplumlarda Allah'a en yakın yerler olarak bilinir. Bundan ötürüdür ki mezarlıklar ulu tepelere yapılır. Allah'a yakınlık düşüncesi belki böylece ölenler için bir kurtuluş umudu olur. Dervişler her zaman bir arayış içindedir ve yolculuk halindedir. Yolculuklarında onlar için en büyük engellerden biri de geçit vermez yüksek dağlardır. Bulutlar genelde yüksek dağların üstünde kümelenir. Kümelenmeden sonra doğal olarak yağmur bırakır. Şairimiz bu doğal olayı kendi duygu dünyasıyla ilişkilendirmiştir. Bulutların yalnızlığı, saçlarını çözmesi salkım salkım olup yaşın yaşın ağlaması da hep şairin sevgiliye ulaşması onun derdine ortak olması isteğinden kaynaklanmaktadır.

İBRAHİM TÜRK 9/E

İKİ ÂŞIK

Seni sevdim dünyalar kadar
Bizi ayıramaz hiçbir kader
Senin uğruna nelerden geçtim
Dünya durdukça bu âşık sever

Dünyada yok böyle bir sevda
Bilmem ki bu dert nasıl oldu peyda
Sen gel yeter ki ayırmasın kimseler bizi
Yalnız yürüyeme bu çileli yolda

Dayanamazsa bir gün kalbim bu aşka
Feryat edip durursa senin aşkına
Her şey bir kenara bırakıp giderim
Bu sevda ne sana kalır ne bana

Sabırla her taşı koydum yerine
Kaçalım birlikte dünya evine
Mutluluk için koşalım birlikte
Ortalık dönsün bayram yerine

Abdussamed ÖZDEMİR-10/A

MODA VE TASARIMIN KISA SERÜVENİ

Moda çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Günümüzde moda denince daha çok giyim akıllara gelir ancak giyimden yemeğe, teknolojiye bilim, müzikten sanata, spordan felsefi düşünceye kadar her şey modanın kapsamına girmektedir. Çağlar öncesinde hatta ilk insanlar bile iklim şartlarından örtürü veya örtünme, mahrem yerlerini kapatma ihtiyacı mutlaka hissetmişlerdir. Örneğin buzul çağlarında insanlar dondurucu soğuklardan korunmak için ilkel de olsa iğneyi icat etmişler ve hayvan postlarından çeşitli kıyafetler dikip giymişlerdir. Daha sonra buzullar eriyince, iklim ılımanlaşınca insanlar ilkel el tezgâhlarında pamuk ve ketenden kumaş yapmayı öğrendiler. Bu kumaşlardan basit elbiseler diktiler vücutlarına oturtular. Böylece modanın tarihi de başlamış oldu. Kısacası modanın tarihi ile insanlık tarihi aynı yaşıttır.

Bazı dönemlerde giysi statünün belirleyicisi de olmuştur. Renk, model ve kumaş insanların hangi statüde olduğunu, toplumdaki konumunu belirlemiştir. Her kıyafet özgürce herkes tarafından rahatlıkla giyilemedi. Örneğin Fransa'da özellikle I. Elizabeth döneminde sarayda giyilen kıyafetleri halk giyemezdi. Hatta halktan birinin giymesi onun için kötü sonuç getirebilirdi. Yine Japonya'da özellikle 17. Yüzyılda ipekli kumaş ve kimono giymek halka yasaktı.

Moda terimi özellikle Fransa'dan dünyaya yayılmıştır. 1600'lü yıllarda erkeklerin peruk ve uzun ceket giymeleri bir devrim gibi görülmüştür. 1800'lü yıllarda Charles Frederick Worth, moda tarihinde adeta bir çığır açmıştır. Zira önceden terzi, soyluların ayağına gidip kıyafetleri sipariş üzerine dikerdi. **Charles Frederick** bu durumu tersine çevirdi ve müşterileri kendi ayağına getirmeyi başardı. Bu yetmezmiş gibi müşterilerine kendi istediği tasarımları yapıp giydirdi, elbise üzerine markasını etiket olarak koydu. Charles Frederic Worth yılda dört kere defile düzenlemiş ve defilelerinde model kullanmıştır.

(Charles Frederick Worth)

Bütün bunları göz önünde bulundurarak onun için “modanın ve tasarımın babası” diyebiliriz. Worth’tan sonra artık terziler kendi tasarımlarını yapabilmiş ve modanın kalbi özellikle de Avrupa kentlerinde atmaya başlamış özellikle Paris modanın merkezi konumuna gelmiştir. Charles Worth’un yanında çalışan Paul Poiret birkaç yıl çalıştıktan sonra

Paris’te kendi atölyesini açmıştır. Yarattığı elbiseler terzilik açısından yenilik barındırmaktaydı. Tasarımları doğu ve batının birer sentezi olarak değerlendiriliyor ve döneminde oldukça beğeniliyordu.

(Paul Poiret)

(Gabriel Coco Chanel)

1900'lü yıllarda Gabriel Coco Chanel şapka tasarımlarıyla adından söz ettirmiş ve dönemin asilleri onun şapkalarını takmaktaydı. Kadının özgürce giyinmesine çok önem vermiş ve pantolonun kadınlar arasında da beğeniyle giyilmesine öncülük etmiştir. Erkek kıyafetlerinde kullanılan detayları, aksesuarları, kravatlı, ekoseli, ceketli, şapkalı kadın kıyafetleriyle moda tarihine adını altın harflerle yazdırmıştır. Bununla birlikte Atatürk'ün isteği üzerin Türk askerinin kıyafetlerini tasarlamıştır. Hatta 80'li yıllara kadar Türk askeri onun tasarımını olan üniformaları giymiştir. Başarılarıyla ismi yüzyılın en önemli yüz insanı arasına girmiştir. (<https://modastilde.com/2016/05/23/kisaca-modanın-tarihcesine-bakaklim/>)

Günümüzde moda başlı başına dünyanın en büyük sektörlerinden biridir. Zengin veya yoksul olsun, ister bir pazardan alışveriş yapsın isterse lüks bir mağazadan moda her insanı etkilemektedir ve insanlar modadan kendilerine düşen payları almaktadır.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan MTAL
Yayın Kurulu

MODA TASARIM BÖLÜMÜNDEKİ ÖĞRENCİMİZİN TASARIMLARI.

ELEKTRİK-ELEKTRONİK BÖLÜMÜNDEKİ ERKEK ÖĞRENCİLERİN YUKARIDAKİ TASARIMLARI RENKLENDİRME ÇALIŞMASI.

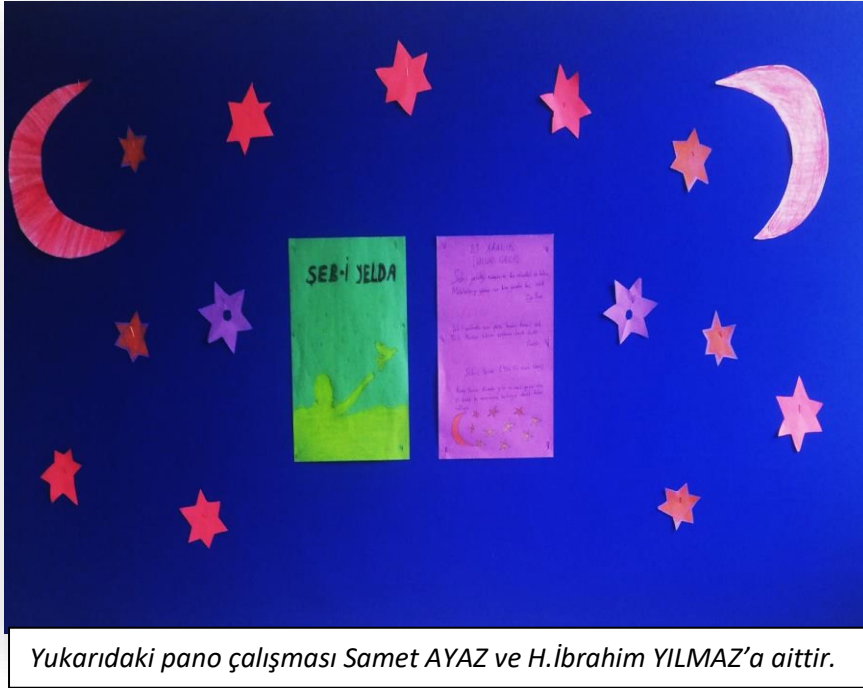

UZUN BİR GECE: (ŞEB-İ YELDÂ)

Zaman kavramı hiç kuşkusuz insanlık tarihi kadar eskidir. İnsan bir tür olarak yeryüzünde boy göstermeden önce de zaman mutlaka vardı ve akıyordu. Canlılar bunun farkında mıydı bilinmez ama her canlı bulunduğu zamana ve coğrafyaya ayak uyduruyordu. Örneğin bilinmeyen zamanlarda da vakti gelince yılanlar herhalde deri değiştiriyor, ayılar kış uykusuna yatıyor, leylekler sıcak diyarlara göç ediyor, yabani meyveler zamanına göre yetişiyordu.

Zaman kavramı modern çağlardan sonra ölçülmeye başlanmıştır. (Evrenin yaratılış tarihini düşününce eski uygarlıkları modern sayılır.) Peki, zaman var mıdır? Varsa görece daha yavaş veya hızlı akar mı, hakikatten akan bir şey mi, ilk kez kim zamanı ölçtü, Mısırlılar gerçekten bu işi yapmış mıydı? Yoksa zaman mı hem Mısırlıları hem de bütün insanlığı, canlıları ölçtü; eğip, büküp şekillendirdi. Zaman kavramıyla ilgili gizem ve merak oldukça ilgi çekicidir. Bundan ötürüdür ki bilim adamlarını, filozofları, müneccimleri uğraştırıp durmuştur. Bütün bu muammaları bir kenara bırakarak yine ilgi çekici bir zaman diliminden bahsetmek istedim. İşte söze konu olan bu zaman dilimi: (ŞEB-İ YELDÂ)

Dedim ve biraz da zamanın uzunluğu veya kısalığı; kime göre kısalığı, kime göre uzunluğu üzerine birkaç kelam etmek istedim. Geceler gerçekten uzun mudur? Uzunsa kime göre uzundur, mesela: Hasta olan, diş

ağrısı çeken, sancıları olan ve elbette aşk derdi çekenler için çok uzundur ki geçmek bilmez. Buna karşılık diş ağrısı çekmeyen, sancısı olmayan ve tabi ki âşık olmayanlar için geceler ne uzun ne de elem doludur.

Bu türden muhteremler başlarını yastığa koyar ve bir de bakmışlar ki o da ne, sabah olmuş! Hem de bir göz açıp kapatırcasına... İşte böyle sevgili dostlar daha çok şey söylemek geliyor içimden. Neyse, Allah hiçbir garip kula dert, tasa, keder, dış ağrısı (Aşk acısı vermesin diyecektim ama demiyorum zira aşk güzel bir duygudur.) vermesin diyelim ve konumuza geri dönelim.

Şeb-i yeldâ, bir yılda olan üç yüz altmış beş gecenin en uzunudur. Bu uzun gece 21 Aralık'ı 22 Aralık'a bağlayan "gündönümü-solstis" gecesidir. Bu gece doğu kültüründe sonbaharın bitişi ve kışın başlangıcıdır. Bununla birlikte karanlık günlerin sonu aydınlık günlerin ise ilk ışığıdır, kötülüğün bitişi güzelliklerin başlangıcıdır. Şeb-i yeldâ geçmişini güneş tanrısı Mitra'dan alır ve rivayete göre Mitra'nın doğum günü olarak özellikle İran'da kutlanır. Bundan ötürü Fars kültüründe yeri vardır. Bu gecede özel ziyafetler verilir, sofralar eşliğinde sabaha kadar müzikle birlikte bu gece kutlanır.¹

Peki, bu uzun gecenin acaba bizim şiirimizdeki yeri nedir, birlikte bakalım. Bu gece diğer gecelere göre oldukça uzun ve karanlıktır, uzunluğu ve karanlığı nedeniyle sevgilinin siyah saçları ile ilişkilendirilir. Aşığın ıstırap dolu gönlü gider ve sevgilinin siyah uzun saçlarının arasını mesken tutar. Adeta siyah bir aşk denizinde ıstırap ve çile içinde kaybolup gider.

Bu gecenin oldukça karanlık olması, uzunluğu, yılda bir kere olması özellikle divan şiirinde kıyamet günü ile ilişkilendirilmiş ve âşık için uzun gam gecesi biçiminde dikkatlere sunulmuştur. Gece âşık olan insan için zaten başlı başına bir ıstırap iken şeb-i yeldâda bu durum

¹ Uzun, Şerife. Klasik Türk Şiirinde Şeb-i Yelda, Selçuk Üniversitesi/Seljuk University Edebiyat Fakültesi Dergisi/Journal of Faculty of Letters Yıl/ Year: 2015, Sayı/Number: 34 Sayfa/Page: 365.

en yoğun hâlini alır.² Bu konu ile ilgili şiirimize yansıyan yüzlerce beyit vardır. İki tanesini örnek olması açısından aşağıda açıklamalarıyla derledim. İyi, haz dolu okumalar dilerim!

*Şeb-i yeldâyı müneccimle muvakkıt ne bilir
Mübtelâ-yı gama sor kim geceler kaç sâat*

(Sâbit)

Kelimelerin anlamını merak edenler için

Şeb: gece

Yelda: uzun

Müneccim: yıldız ilmi ile uğraşan, astrolog

Muvakkıt: takvimleri düzenleyen

Mübtela: tutulmuş, tutkun

Şiirin Anlamını merak edenler için

(Uzun geceyi yıldız ilmi ile uğraşan ve takvimleri düzenleyenler nerden bilsin sen uzun geceyi gama düşmüş âşık kişilere sor onlar sana kaç saat olduğunu söyler.)

*Şeb-i yeldâda uzar fecre kadar kıssa-i aşk
Tâ ki Mecnûn bitirir nutkunu Leylâ söyler*

(Yahya Kemal Beyatlı)

Kelimelerin anlamını merak edenler için

Fecr: tan vakti

Kıssa: hikâye

Nutk: laf, söz

Şiirin Anlamını merak edenler için

(Aşkın hikâyesi, yılın en uzun gecesinde, ta sabaha kadar sürer. O gece Mecnun sözünü bitirse, hemen Leyla söze başlar.)

Samet AYZ

Halil İbrahim YILMAZ

Adnan BAĞIŞ

² Uzun, s. 365.

GİT

Sana gitme demeyeceğim.

Git yüreğimden!

Zaten beni hiç sevmedin ki...

Sana gitme demeyeceğim.

Sen, zaten sevmeyi bilmedin ki!

Sana gitme demeyeceğim.

Sevdiğim,

Limanımı çoktan terk etmişsin.

Dönüşün varsa dönersin bir gün

Sana gitme demeyeceğim.

Sevdiğim,

Git,

Giderken yüreğimi ver de

Öyle git!

Sana gitme demeyeceğim.

Sevdiğim,

Git,

Beni benden aldığın gibi

Beni, bana ver de

Öyle git.

GURBET TÜRK-12/A

OKULUMUZDA SINIFLAR ARASI BİLGİ YARIŞMASI HEYECANI (RÖPORTAJ)

Batman/Merkez Prof. Dr. Necmettin Erbakan MTAL olarak okulumuzda sınıflar arası bilgi yarışması düzenlendi. Yarışmanın amacı öncelikle güzel vakit geçirme, grup çalışması, işbirliğiydi. Öğrencilerimiz hem güzel vakit geçirdiler, hem de bilgi ve deneyimlerini paylaştılar.

Eren Can Bayduk: Yarışmayı önde götürüyorduk, heyecanım artmıştı. Ancak dünyada ilk kez kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi adlı soruda moralim bozuldu. Sonra soru iptal oldu. Tekrar mutlu oldum. Finaldeki diğer sınıflar itiraz ettiler. İtiraz kabul edildi. Cevap kabul edildi ve puan tablosunda geriye düştük. Netice de finalde elendik. Biraz hüzün, biraz öfkem vardı. Sonuç olarak bizim grup için güzel bir deneyimdi diyebilirim.

Derya Toğrap: Hocalarım bilgi yarışması var dediğinde ilk başta katılmak istemedim. Sonra katılmaya karar verdim. Heyecanlı bir ortam vardı. Yarışmada birinci olduk, heyecandan içim içime sığmıyordu, birinci olmanın verdiği duygu ve gurur çok güzelmiş. Yarışmayı düzenleyen hocalarıma teşekkür ediyorum. Umarım gelecek sene yine bu yarışma düzenlenir.

İsmail Barlak: Finalde yarışmayı önde götürdük sonuç olarak elendik. Yarışmanın verdiği heyecan çok başka bir tecrübeydi. Özellikle bizim sahnede yarışmamız ve diğer öğrenci arkadaşlarımız ve öğretmenlerimizin bizi karşıdan izlemesi daha da heyecan vericiydi. Yarışmada birinci olan 11/E sınıfını tebrik ediyorum.

Şifa Tarhan 9/B: Daha önce böyle bir yarışmaya katılmamıştım, bundan ötürü çok heyecanlıydım. Soruları okuduklarında aslında cevapları bilmeme rağmen cevap vermekte

zorlanıyordum. Çok hazırlık yapmıştım kaybetmemiz beni biraz üzdü ama sağlık olsun, kazanmak da kaybetmek de insanlar içindir.

Abdussamet Özdemir 10/A: Yarışmaya sınıf rehber hocamın teşvik etmesiyle katıldım. Heyecanım çok vardı. Sorular geldikçe heyecanım arttı bir yandan gözüm puan tablosundaydı. Bir tık haksızlık yapıldığını düşünüyorum. Yine güzel bir deneyimdi tekrar düzenlenirse katılırım.

Arda Yaşar 9/G: Sorular geldikçe bizim gruptan cevabı bilenler olmuyordu. Bütün sorulara cevap vermeye çalıştım. Çoğuna da yanlış cevap verdim. Kendi kendimi eleştirmeye başladım ve aslında birçok alanda bilgi eksikliğimin olduğunu fark ettim. Hocalarıma teşekkür ediyorum.

ZAMANDAN KOPUŞ-ASTRAL YOLCULUK

Nerdeyse bütün canlılar hayatını sürdürebilmek için uykuya ihtiyaç duyar. Canlılar hayatının yaklaşık olarak üçte birini uykuda geçirir. Thomas Edison bu durumdan etkilenmiş olmalı ki: “Uyku, büyük bir vakit kaybı ve mağarada yaşadığımız günlerden bir mirastır.” Demektedir. Edison hayatta olsaydı özellikle bu yüzyılda uyku ile ilgili anlayışın ne kadar değiştiğini gözleriyle görececek kulaklarıyla duyacaktı. (<https://senizunal.com/uyku-gizemli-yolculuk/>)

Bu yazıda size uykuyla ilgili bambaşka bir konudan bahsedeceğim, konumuz “astral seyahat”. Astral seyahat çok karışık bilimsel ve psikolojik tabirler kullanılarak tanımlanır ama halk arasında en kısa tabiri ile “ruhun bedenden geçici olarak ayrılması” şeklinde tanımlayabiliriz. Astral seyahat aynı zamanda, bu sırada yaşadığı söylenen deneyimleri ifade etmek için de kullanılır. Peki, nasıl gerçekleşir. İddia odur ki “insanın bilinçli bir haldeyken, fiziksel bedenin dışında yine aynı insan başka mekânlarda gezinebilir. (<https://onedio.com/haber/astral-seyahat-nedir-nasil-yapilir-513422>)

Rivayete göre bedenimizde gözle göremediğimiz ve ruhun bedenden kopmasını engelleyen gümüş bir kordon bulunmuş. Ruh bu gezinti sırasında bu kordon aracılığı ile göbek çakrasından bedeni terk ediyormuş. İşin kötü tarafı şayet söylenenler de doğruysa, kordon koptuğunda ölüm olayı gerçekleşiyormuş. Bundan ötürüdür ki birçok insan bu seyahate çıkmak konusunda kararsız kalıyor veya net bir şekilde reddediyorlarmış.

Astral seyahat ile ilgili birtakım iddialar da şöyledir: Bu seyahate çıkarken bedeninizi şişmiş gibi algıyorsunuz. Durum böyleyse korkmanıza gerek yok. Zira ruhunuz bedeninizi terk etmek üzeredir. Birazdan kuş gibi hafifleyeceksiniz. Seyahate çıkmadan önce nereye gideceğinize karar verirseniz. Bilinciniz de sizi ona göre bir pozisyona sokacak ve sizi o duruma hazırlamış olacaktır. Bu yüzden önceden nereye gitmek istediğiniz konusunda net bir karar vermelisiniz. Astral seyahatinizle kıtalar arası yolculuk da oldukça kolaylaşmış olacak. Bu yolculukta fiziksel mekânlar, uzaklık, doğal engeller sorun oluşturmuyor. Duvarların, dağların içinden geçebilir; okyanusları kolayca aşabilirsiniz. Hatta yolda ilerlerken öte âlemdeki, öte varlıklarla karşılaşabilirsiniz. (https://tr.wikipedia.org/wiki/Astral_seyahat).

Astral seyahatin aslında dini ve tasavvufi boyutu da vardır ki bu yolculuğun başlaması maddi âlemden, nefsani arzulardan, dünyalıktan tamamen arınmayı gerektirir. O zaman hakiki kul, tüy gibi hafifler ve öte âlemlerdeki boyutlar arası yolculuk çok daha kolaylaşır. Eskiler bu durum için “tayyi zaman-tayyi mekân” derlermiş ki bu durumun zirvesi hazreti peygamberin “miraç” hadisesidir. Bununla birlikte her insan hayatı boyunca çeşitli olağanüstü olaylar veya zamanlar,

dejavular, paranormal olaylar yaşamıştır. Ne dersiniz, bir düşünün bakalım sizin de olağandışı ve anormal zamanlarınız oldu mu, ilginç mekân deneyimleri yaşadınız mı? Bu durumu bir de Kul Nesimi, aşağıdaki mısraları ve şiirin ahenkli diliyle dile getirmiştir.

“Gah çıkarım gökyüzüne

Seyrederim âlemi

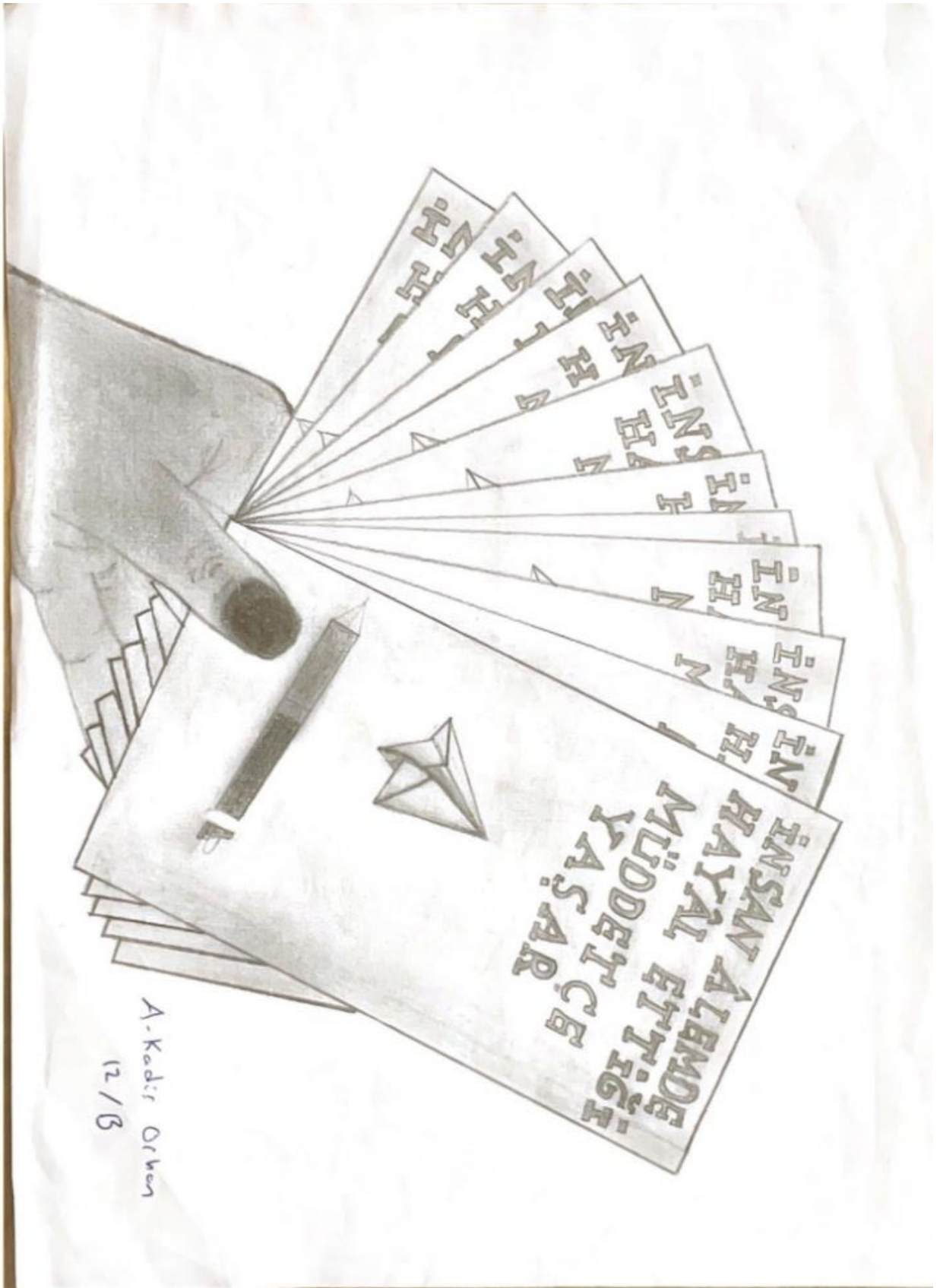
Gah inerim yeryüzüne

Seyreder âlem beni”

Korkmayın, bu seyahat işi bittikten sonra bedene dönmek çok basit bir işlem gerektirir.

Bedeninize “dönmek istediğinizi” telkin eyleyin, yeterli olacaktır.

Erencan BAYDUK-12: B

A-Kadir Orhan
12/3

BİRİ GELİR

Gönül penceresine biri gelir

Dilimin her hecesine biri gelir

Yalnızlığın bilmecesine biri gelir.

Biri gider,

Açılın kapılar; açılın yar gelir

Yaran gelir

Gelir kapıdan, pencereden bacadan

Umutlar, zaferler, çelenkler, pişmanlıklar

Gider arkasına bakmadan

Ömürler, dostluklar, güzel günler, sevinçler

Çekilin dostlar, çekilin can gider

Canan gelir

Ben o diyarlara hiç gitmedim.

Dönene yetişmedim, görmedim

Giden pişman

Dönen düşman

Sonu hüsrana

Dünya yalan

Biri Gelir, biri gider.

Yar gelir, yaran gelir.

Can gelir, canan gelir.

Giden pişman, dönen pişman.

Sonu hüsrana, dünya yalan.

Adnan BAĞIŞ

(Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni)

ÇILGINLAR KULÜBÜ

Filozoflar... Onlar düşünceleriyle olduğu kadar, yaşamları, korkuları, tuhaf alışkanlıkları hatta ölümleriyle bile toplumu şaşırtmayı başarmışlardır. Bu yazıda tuhafliklarıyla yaşadıkları döneme damga vurmuş birkaç filozoftan bahsedeceğim.

Sokrates

Gelmiş geçmiş etkili filozoflardan biridir. Hocaların hocası yaşamı, düşünceleri ve hatta ölümüyle Atina'ya damga vurdu. Rivayete göre Atina sokaklarında yalın ayak dolaşır ve yakınmayı hiç sevmezdi. O dönem Atina'da yaygın olan çok tanrılı inançla alay etti ve bu sebeple idama mahkûm edildi. Aslında felsefeyi bırakmak şartıyla sürgüne gitme seçeneğine sahipti ancak Sokrates bunun yerine “baldıran zehrini” içerek ölmeyi tercih etti. Sokrates öldükten sonra ise onu idama mahkûm edenler, Sokrates öldüğü için Atina'da yas ilan etti.

Diyojen

Sinoplu Diyojen Kinik Felsefenin (medeniyeti her anlamda reddeden yaşam tarzı) temsilcilerindendir. Yaşamını bir fiçinin içerisinde devam ettirmiştir. Rivayete göre tek eşyası olan su çanağını bir gün çeşme başında avucu ile su içen bir çocuğu gördüğünde “Bu çocuk, bana fazladan eşyam olduğunu öğretti.” Deyip atmıştır. Gündüz vakti elinde fenerle dolaşır “doğru insan” aradığını söylemiştir. Bir gün Atina sokaklarında Platon'un insanları “tüysüz iki bacaklı hayvan” şeklinde tanımladığını duyan Diyojen gidip pazardan bir tavuk bulup tüylerini yolar ve Platon'un okuluna gider. Elindeki tavuğu Platon'u dinleyen öğrencilere göstererek “Bakın size Platon'un insanını getirdim.” der. Diyojen'in en ünlü diyalogu ise Büyük İskender ile geçendir. Namını duyduğu filozofu ziyaret eden Büyük İskender, başka insanların kendisinden kokuyla kaçınmasına rağmen hiç istifini bozmayan Diyojen'e sen benim kim olduğumu biliyor musun?” der. Diyojen “Sen benim kölemin kölesisin, çünkü dünya benim kölemdir.” Sen de dünyanın kölesisin diyerek, cevap verir. Diyojen'in bu söyleminden çok etkilenen ve hoşnut olan İskender kendisinden istediğini dilemesini söyler. Diyojen ise eliyle İskender'i iterek o ünlü cevabını verir. “Gölge etme, başka insan istemem.” Bu cevap üzerine Büyük İskender: “Büyük İskender olmasaydım, Diyojen olmak isterdim.” der. Ölümü ile ilgili söylentiler şöyledir: Kuduz bir köpeğin ısırması, çiğ ahtapot yeme alışkanlığı, nefesini tutarak intihar etme ancak bu söylentiler kesin değildir. Yani kesin ölüm nedeni bilinmemektedir.

Empedokles

Bugün hala dile getirilen dört element teoremini (ateş, su, hava, toprak) ortaya atan kişidir. Empedokles insanların bilgisiyle yağmur yağdırabileceğini, rüzgârları durdurabileceğini hatta ölüleri diriltilebileceğini söylemiştir. Empedokles bir kenti kasıp kavuran veba salgınını o kentin çevresindeki bataklıkları kurutarak önlemiş, doğduğu kentin havasının sağlıklı olması gerektiğini söylemiştir. Bunun için kuzey rüzgârlarının şehre ulaşması gerekiyordu. Bu amaçla şehri kuzeyden perdeleyen kayaları parçalamıştır. Asıl ilginç olan ise ölümü ile ilgili rivayettir. Bu rivayete göre, tanrılık iddiasında bulunmuş ve iddiasını kanıtlamak için Etna yanardağına atlayarak hayatına son vermiştir.

Descartes

Descartes Almanya’da görev yaparken soğuktan korunmak amacıyla kendisini içinde fırını olan bir odaya kapattı ve içerdayken bir rüya gördü. İlahi bir ruhun kendisine rüyasında bir felsefe gösterdiğini, söyledi. Çıktıktan sonra analitik geometriyi ve matematiği felsefeye uyguladı. Descartes ayrıca bu rüya sayesinde bütün doğruların birbiriyle bağlantılı olduğunu gördü ve bunun üzerine felsefe tarihine damga vuran cümlesini kurdu. “Düşünüyorum, o halde varım.” Descartes’in bir diğer ilginç özeliği ise savaşa katılıp bedava yolculuk yapmasıydı. Bununla birlikte Descartes hayvanların otomat olduğunu, acı çekmediklerini, acı çekmeyecekleri için kesilip atılabileceklerini söylerdi.

Nietzsche

Felsefeye damga vuran sert mizacıyla tanınan ünlü Alman filozof Nietzsche bir gün sokakta bir at sürücüsünün atını kamçıladığı gördü. Atın üstüne büyük heyecanla atlayıp ata sarıldı ve hıçkırarak ağlamaya başladı. Sinir krizi geçiren Nietzsche yere düştü ve kendini kaybetti. Etraftaki herkes büyük bir şaşkınlıkla onu izledi ve bu olaydan sonra aklını tamamen kaybetti. Ölümüne kadar ona annesi baktı, annesi öldükten sonra ablası baktı. Nietzsche beyin kanseri yüzünden hayatını kaybetti.

Sultan KAVUŞ EPİKMAN

(Felsefe Öğretmeni)

aşkın melodi kalbimde bir Ritim

Yakup Ertoğ

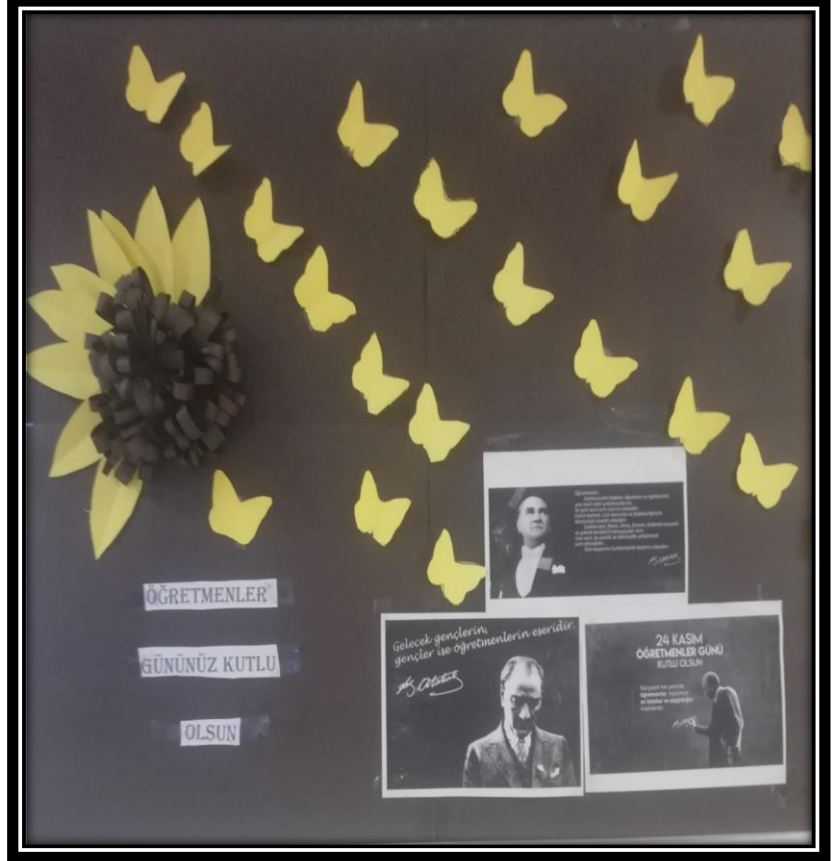
Gökyüzü mavi, umut dolu bakış,
Rüzgarın dansıyla şarkılar yakış.
Gözlerinde yıldızlar, parlıyor gece,
Sevgiyle örülmüş bir hayal sevince.

Gel, adımlarımız iz bıraksın kuma,
Kalbimizde çiçekler açsın her an.
Düşlerimiz uçsuz bucaksız deniz,
Sevgimiz sonsuz, her an yeniden doğan bir iz.

Birlikte geçsin günler, mevsimler değişsin,
Aşkımız her daim taze kalsın, yeşilsin.
Gönlümüzde sevgi, umutla çiçeklensin,
Birlikte yazalım bizim efsane şiirimizi.

ÖĞRETMENLİK

“Toplumun düşmanı cehalet cehaletin düşmanı öğretmenliktir.” İşte M. Kemal’in bu sözü ile anlaşılır, öğretmenlik denilince. Cehalet bizlere, öğretmenler cehalete düşmandır. Öğretmenler biz insanları cehaletten yani cahillikten kurtarır ve bizi aydınlığa kavuşturur. Ömrümüzde duymadığımız kelimeler, sözler, isimler bize bunları öğretir öğretmenlik. “Ömürde bir kere açan ve ölene kadar hiç solmayan çiçek öğretmendir.” Ben böyle olduğuna canı gönülden inanırım ama inanmayan bazı kişiler de var. Bu kişilerin öğretmenliğin nasıl kutsal ve önemli bir meslek olduğunu anlamasını çok isterdim. Öğretmenlerimiz bizi geleceğe hazırlar. Gelecek nesilleri aydınlatmak için geliştirir, topluma yararlı olmamız için bizi

yetiştirir. Bizim topluma zararlı değil, yararlı olmamız gerekir. Bunu M. Kemal’in şöyle bir sözü ile özetlemek isterim. “Gelecek gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir.” Öğretmenler gecelerini gündüzüne katar ve bizlere bir şeyler öğretmek için çabalar. Öğretmenler bizim için bir ışıktır, parlak bir ışık Rumi’nin dediği gibi “Öğretmen kandile benzer, kendini tüketerek başkalarına ışık verir.” Siz öğretmenler biz öğrencilerin en önemli ışık kaynağısınız. Bize her şeyi öğretiniz ama size nasıl teşekkür edeceğimizi hala bilmiyoruz sizleri çok seviyoruz sevgilerle Ömer!

Ömer AKÇİL-12/B

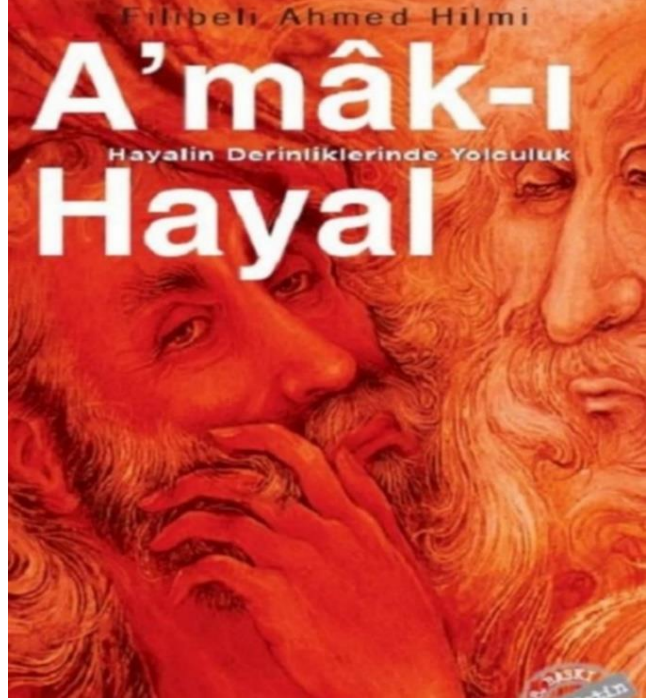
BİR YAZAR BİR ESER

A'mak-ı Hayal Filibeli Ahmet Hilmi tarafından yazılmış bir eserdir. Arapça 'umk "derinlik" anlamında kullanılan sözcüğün çoğul şekli *a'mak*; derinliklerdir. Bu haliyle eseri, Hayallerin Derinlikleri şeklinde çevirmek mümkündür. 1910 yılında yazılmış **alegorik bir eserdir**. Ahmed Hilmi'nin öğrencilerine felsefe, tasavvuf, arayış ve hakikat yolunda rehberlik etmesi niyetiyle yazmıştır. Adı üzerine okurunu karakterlerle beraber yolculuğa çıkartmayı hedefleyen bir kitaptır.

Filibeli Ahmet Hilmi'nin eser ile ilgili cümleleri eserin aslında kime hitap ettiği ve vermek istediği mesajlar yönüyle dikkate değerdir.

Bu kitabı hakikati bulma düşüncesiyle dost olan vicdanlar ve sonuca ulaştıran araştırmaları seven insanlar zevkle okuyabilir.

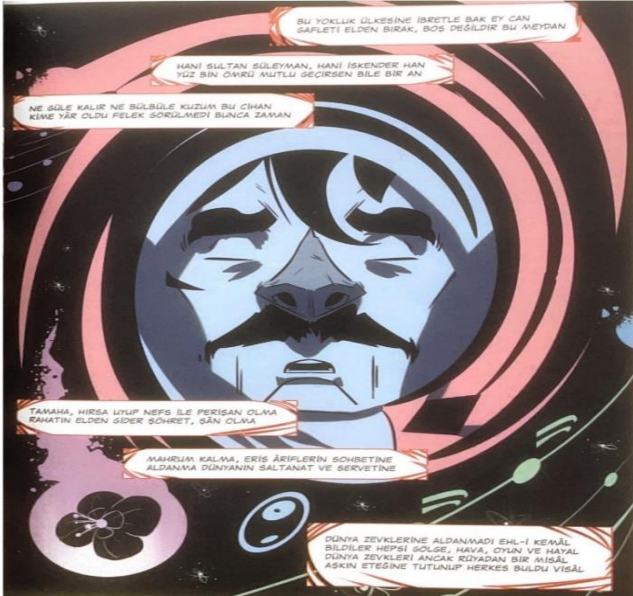
Bu asırda bu çevre ve bu millet birçok Râci yetiştirdi ve daha birçokları da yetiştirecektir. Okullarımıza sunduğumuz bu hikayeler (acaba gerçekten hikaye mi?) ilgi görürse kendimizi bahtiyar sayarız. Çünkü bu hikayeye ilgi göstermek, ciddiyete ilgi göstermek anlamı taşır. Bu ise okullarımızdan uzak bir durum olarak görülemez. Bu muhterem millete, hakikat endişesiyle etkilenmiş binlerce hassas yürek, mevcut

olduğunu yâr ve ağyâra ispat etmiştir.

Filibeli Ahmet Hilmi

İyi yetiştirilmiş ve inançlı bir genç olan Râcî; maddi ve manevi ilimleri öğrenir, ardından pek çok kitap okur. Fakat öğrendiği bilgi yığını arasında kendini huzursuz ve şüphe içinde hissetmeye başlar. Derken birgün şehrin mezarlığında yaşayan Aynalı Dede ile karşılaşır... Onun

rehberliğinde dokuz gün boyunca hayalin derinliklerine dalan Râcî, yavaş yavaş hakikate yaklaşırken dokuz farklı merhaleden geçer... Yıllar önce kaleme alındığı halde günümüzde hâlâ ilgi gören A'mak-

ı Hayal, modern yaşama rağmen ruhundaki boşluğu dolduramayan günümüz insanı için adeta bir başucu kitabı gibidir. Zamanın ve mekânın ötesinde geçen bu manevi yolculuğu okumak, konuya ilgili olan okuyucuya ayrı bir zevk vermektedir. Çizgi roman şeklinde de tasarlanmış bu eser kütüphanemizde mevcut, meraklı okuyucularını beklemektedir.

FİLİBELİ

Ahmed Hilmi

Ahmed Hilmi Bey, 1865 yılında Filibe'de doğdu. Babası Osmanlı bürokrasisinde konsoloslığa denk bir makam olan Şehbenderlik görevi yaptığı için kendisine Şehbenderzâde denilmiştir. Filibe'de başladığı öğrenim hayatını İstanbul'da sürdürmüş ve bugün Galatasaray Lisesi olan Galatasaray Mekteb-i Sultânî'sini bitirmiştir. Çeşitli resmî görevlerde bulundu. Birtakım faaliyetleri nedeniyle tutuklanıp Fizan'a sürüldü. Orada tasavvufu ilgilendi. II. Meşrûtiyet'in ilanından sonra İstanbul'a döndü. Dârülfünûn'da felsefe hocalığı yaptı. Bu sırada çeşitli yayın faaliyetlerinde de bulundu. 30 Ekim 1914'te aniden vefat etmiştir. Kabri Fâtih Câmii'nin avlusundaki mezarlıktadır.

Meşrûtiyet Dönemi'nin önemli siyaset ve fikir adamlarından olan Şehbenderzâde Ahmed Hilmi Bey, aynı zamanda düşünce tarihimiz açısından da önemli bir isimdir. Döneminde Batı felsefesini iyi bilen önemli birkaç şahsiyetten biridir. Batı felsefesinin özellikle o yıllarda moda akımları olan materyalizm ve pozitivism anlayışlarını şiddetle tenkit etmiştir. Bu akımlar karşısında metafiziği savunmuş ve bilimcilik akımına karşı sağlam temelli bir bilim eleştirisi yapmıştır. Kendi temel felsefesini ise tasavvuf ve vahdet-i vücûd anlayışı çerçevesinde inşa eder. Ancak bu alanda da ıslahatçı bir kimlikle karşımıza çıkar. Bu fikirlerini büyük ölçüde Fizan'da sürgünde iken tanıdığı Senûsîler ve Arûsîler'den edinmiştir. Bu bakımdan A'mâk-ı Hayal, Şehbenderzâde'nin bütün bu görüşlerini hikâyeye kurgusu içinde özetleyen bir eserdir.

SAYILARIN İZİNDE ADLI KİTABIN KAHRAMANINA MEKTUP

Sevgili arkadaşım Cenk!

Her ne kadar birbirimizi görmesek de ben seninle arkadaş olmayı çok isterdim. Sana kendi yaşantımdan bir şeyler anlatmam gerekirse, benim adım Davut, ailem beş kişiden oluşmaktadır. Ben ailenin en küçüğüyüm. Annem ve babam benim için hayatım en önemli ve en vazgeçilmez parçalarıdır. Bana her zaman destek veren, her zaman yanımda olan, beni karşılıksız bir şekilde seven onlardır.

Onlar beni gerçekten karşılıksız seven hayatımın en değerli varlıklarıdır. Ben on birinci sınıfa gidiyorum. Okulumu, arkadaşlarımı ve öğretmenlerimi çok seviyorum. En büyük hayalim ise ileride elektrik mühendisi olmaktır. Bana sorarsan bu hayatta en önemli şeylerden biri okumaktır. Çünkü okumak herkesin ulaşamayacağı çok kıymetli bir mücevherdir. Benim hayatım kısaca böyle. Peki, sen neler yaparsın, nasılsın çok merak ediyorum. En son Yunanistan'daki Pisagor Okulunu bulma maceraların çok iyiydi. Benden uzakta olmasaydın en kısa sürede yanına gelip

Pisagor Okulunu bulduktan sonraki maceralarını da dinlemek isterdim. Bir sıkıntı olduğunda benimle paylaşmanı çok isterdim. Biliyor musun insanın başına şu hayatta ne gelirse gelsin, her zaman dimdik durabilmeli, başını öne eğmemeli! Seni gerçekten çok merak ediyorum. Yaşadığın kötü tecrübeleri umarım unutursun. Her şeye rağmen hayallerinden vazgeçme ve onların peşinden koş, ne istiyorsan onu elde etmeye çalış. Her şeye rağmen ayaklarının üstünde dimdik dur, yönün her zaman ileri olsun. Geriye dönüp bakma, bunu yaptığında moralin yüksek olur. Arkadaşım umarım en yakın zamanda seni görürüm, bunu çok istiyorum, kendine iyi bak!

M. Davut. Oğuz

CUMHURİYET VE KADIN HAKLARI

Kurtuluş savaşı kadın-erkek birlikte yürütülen mücadeleler ile kazanılmıştır. Bu savaşta kadınların gösterdiği çaba Türk kadınının farkını ortaya koymaktadır. Milletimizin azim ve kararlılıkla kazandığı Millî Mücadele'nin ardından ilan edilen Cumhuriyet ile Türkiye'de kadınlar önemli haklara sahip olmuşlardır. Kadınlara verilen bu haklar anayasa ve diğer yasalar ile güvence altına alınarak korunmuştur. Kurtuluş Savaşı'nın ardından Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde yapılan reformlar en çok kadınları etkilemiştir. Bunun sebebi ise uzun yıllar kadınların ikinci plana atılmış olmasıdır. Verilen bu haklar ile kadınlarımız hak ettiği değeri görmüş, Millî Mücadelede vatanlarını kurtarıırken aynı zamanda kendi hayatlarını da kurtarmışlardır.

Mustafa Kemal Atatürk kadınlara verilen haklar ile ilgili düşüncelerini şu sözler ile ifade etmiştir: *“Türk kadınına bu hakların bir lütf olarak verildiği düşüncesinde değiliz. Kimse bu kanaatte olamaz. Bir memlekette, yurdun her tarafı istilaya uğradığı zaman, kadınlar ateş altında erkekler ile beraber omuz omuza çalışırlar, elbette bu varlıkların yurdun her köşesinde ve her tabakasında söz söylemeye hakları vardır. Tarih, Türk inkılâbını anlatırken, bunun bir kurtuluş olduğunu en başta söyleyecektir. Bu kurtuluşun çeşitli aşamaları içinde özellikle kadınların kurtulmasını anacaktır.”*

Millî Mücadele sonrasında ilan edilen Cumhuriyet ile kadınlara tanınan hakları Türk kadınının sonuna kadar hak ettiğinin açık ve net kanıtı, kadınlarımızın edindikleri mesleklerde gösterdikleri üstün başarılarıdır. Mustafa Kemal Atatürk *“Şuna inanmak lazımdır ki, dünya yüzünde gördüğünüz her şey kadının eseridir”* sözleri ile kadınlara verdiği değeri ve onlara olan sonsuz inancını belirtmektedir. Türk kadını da Mustafa Kemal Atatürk'ün kendilerine olan inancını boşa çıkartmamış ve buldukları her yerde başarıları ile varlık göstermeye devam etmişlerdir.

Cumhuriyet döneminde kadınları en çok ilgilendiren yasal düzenlemeler Türk Medeni Kanunu ile olmuştur. Türk Medeni Kanunu ile kadınlara verilen haklar şu şekildedir:

- Birden fazla kadınla evlenmek yasaklanmıştır.
- Evlenme akdinin iki yetişkin şahit huzurunda resmi nikah memuru önünde yapılması zorunluluğu getirilmiştir.
- Evlenmede hem kadın hem de erkek için yaş sınırı yükseltilmiştir.
- Velilerin kızlarını zorla evlendirmeleri yasaklanmıştır.
- Boşanma hakkı erkeklerin yanında kadınlara da tanınmıştır.
- Miras hukukunda kadın ve erkeğin eşitliği sağlanmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk, Medeni kanun ile kadın ve erkeğin aynı hayatı eşit şartlar içinde paylaşmasını sağlamıştır. Böylelikle tarih boyunca geri plana atılmış olan asil Türk kadını hak ettiği değeri kazanmış ve erkekler ile aynı haklara sahip bir hayata adım atmıştır. Medeni kanunun yanında Mustafa Kemal Atatürk'ün getirmiş olduğu kılık kıyafet değişikliği de kadınların lehine olan devrimlerden biridir. Böylelikle kadına dayatılan ve kadını zorlayan durumlar ortadan kaldırılmıştır. Bu dönemde kadınlara verilen bir başka hak ise seçme seçilme hakkıdır. Seçme seçilme hakkının kadınlara da verilmesi kadın-erkek ayrımının ortadan kalkması için büyük bir adım olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, 1933'te kadınlara belediye seçimlerinde seçme-seçilme hakkı vermiş, bundan bir yıl sonra 1934'te ise 22 yaşını bitiren kadın-erkek her Türk vatandaşına milletvekili seçme hakkını tanımıştır. 30 yaşını bitiren kadın-erkek her Türk vatandaşına ise milletvekili seçilebilme hakkı verilmiştir. Bu dönemde Dünya'ya bakılacak olursa Fransa'da 1944'te, İtalya'da 1945'te, Yunanistan'da 1952'de Belçika'da 1960'ta ve İsviçre'de 1971'de bu haklar kadınlara tanınmıştır. Bu da Atatürk'ün Türk kadınına verdiği değeri gözler önüne sermektedir.

Türkiye kadın-erkek eşitliğini anayasa ve yasalarına geçiren ilk devletlerdendir. Ancak yasal anlamdaki bu gelişmelerin toplumsal-siyasal yaşama yansımaları gecikmiştir. Bu dönemde Türkiye'de kadınlar seçme hakkını kullanmaları konusunda herhangi bir sorun yaşanmazken; seçilme haklarını yeterince aktif kullanamamışlardır. Durum bu şekilde olsa bile kadınların güç paylaşımında yer alması, ataerkil kültürden ve kalıplaşmış yapıdan sıyrıldıklarını bizlere göstermektedir. Tarih boyunca kadına verilmeyen değer Cumhuriyet ile artmıştır. Atatürk tarafından Cumhuriyet kadınlarının tüm çalışma alanlarında ve mesleklerde yer alması teşvik edilmiştir. Yıllar boyu kadınları okuldan ve mesleklerden uzak tutan bir toplumda Cumhuriyet ile birlikte okullara ve mesleklere ulaşmada kadınlara çeşitli imkanlar sağlanmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk milletinin kadını ver erkeği ile bir bütün olduğuna, kadınların yücelmesinin milletin yücelmesine katkıda bulunacağına olan inancı kadınların Türk toplumunda önemli bir yer elde etmesinde oldukça etkilidir. Cumhuriyet ile birlikte kız-erkek, zengin-fakir ayrımı gözetilmeksizin aynı zamanda ve koşullarda Türkçe eğitim almaları sağlanmıştır. Cumhuriyet döneminde kadın, birey olma hakkına kavuşmuştur. Kadın hakları, kadınlara toplumsal kalkınmaya katılımda eşit fırsat verilmesini temel ilke olarak benimsemiştir. Türkiye, bu yönde gösterdiği kararlılık ve mücadele ile diğer ülkelere örnek teşkil etmiştir. Bütün bu kazanımlar Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk kadınlara verdiği büyük değer ve bunun karşılığında kadınlarımızın kendi haklarına sahip çıkma konusunda gösterdikleri büyük duyarlılık sonucunda ortaya çıkmıştır.

Duygu HARMAN (Tarih Öğretmeni)

GİNGENEM

Takipta saçına pembe gülleri
Zavallı kalbimi yırtma çingenem
Güçlüde incecik beyaz tülleri
Her akşam yoluna gitme çingenem.

Aldırma yaripta cesme taşına
Aldatma kendini başı başına
Güçlüde beni o keşe başına
Bir deha falıma bulma çingenem

Yakışmaz masına böyle citreler
Bir güren olursa, söyle nederler
Beni bu seherden sürgün ederler
Dünyayı basıma yırtma çingenem ---- ?

M. Mert Devrim Jir Yacın

J/E

Not: Şiiri yazarın orijinal yazısına sadık kalarak sergilemeyi etmeyi uygun gördük.

ŞİİR Dinletisi

Nefesten Sese

*Bâkî kalan bu kubbede bir
hoş sadâ imiş*

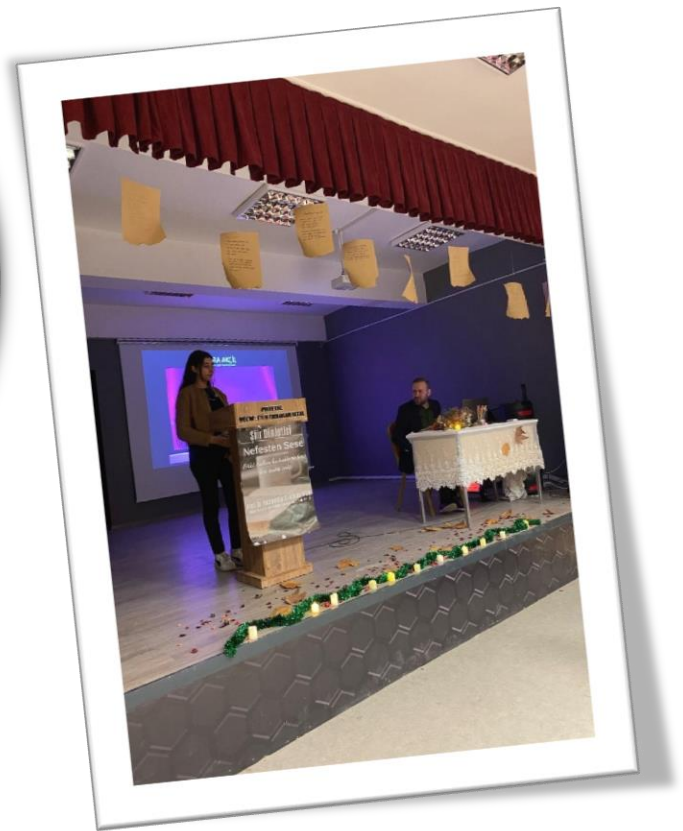
Prof.Dr.Necmettin Erbakan MTAL

<https://profdrneccmettinerbakanmtal72.meb.k12.tr/>

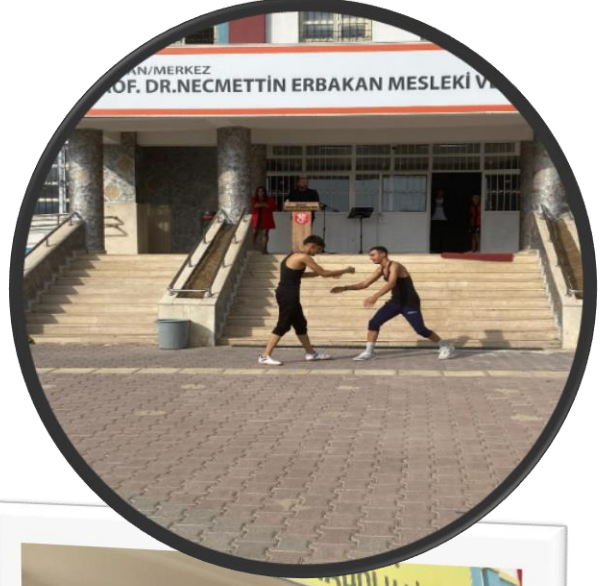
Tarih :

Yer :

Saat :

ON DOKUZ MAYIS ETKİNLİKLERİNDEN

KAYNAKÇA

- 1.(<https://gsyhaute couture.wordpress.com/2014/11/03/tarihte-ki-ilk-moda-tasarimcisi-charles-frederick-worth/>) (02.03.2024)
- 2.Doç. Sefa Çeliksap. Giyim ve Modanın Kısa Öyküsü, Aydın Sanat Yıl. 1 Sayı. 1 (2015) (57-64) .
- 3.Uzun, Şerife. Klasik Türk Şiirinde Şeb-i Yelda, Selçuk Üniversitesi/Seljuk University Edebiyat Fakültesi Dergisi/Journal of Faculty of Letters Yıl/ Year: 2015, Sayı/Number: 34 Sayfa/Page: 365.
- 4.https://tr.wikipedia.org/wiki/Astral_seyahat). (01.08.2024)
- 5.(<https://onedio.com/haber/astral-seyahat-nedir-nasil-yapilir-513422>). (04.21.2024)
- 6.(<https://senizunal.com/uyku-gizemli-yolculuk/>). (03.17.2024)

